

Đọc Lại Lá Thư Cũ Số 52

AH Trần Trung Trực

1- Bài Lá Thư AHCC Con Gửi Lá Thư AHCC Bố Mẹ của AH Lê Mộng Hùng.

AH Lê Mộng Hùng, CC 57-58, cùng khóa với AH Bùi Đức Hợp, học trước tôi 9 năm, tôi có thể coi AH như Tiên Bôi rồi. Bài chỉ 1 trang, thay vì bài Lá Thư số 51, dài đến 7 trang. AH lấy vai con của AH, thừa Bố, thừa Mẹ đang hoàng. AH nói đến công ơn sinh thành của cha mẹ: “**Công Cha như núi Thái Sơn, nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra**” và trách nhiệm của AH làm sao vừa lòng cho 4 thế hệ AHCC: **lão làng, xồn xồn, trẻ trung và mới ra trường**. Cám ơn sự lo lắng của AH Tiên Bôi. Tôi nghĩ rằng, BPT cố gắng mang công tâm làm, chọn bài thích hợp với Lá Thư, sắp xếp và trình bày cho dễ coi và ra cho thật đều đặn, “**Xuân Thu nhị kỳ**” như hiện nay. Còn việc khen chê, tùy theo quan niệm mỗi người. **Không có việc gì làm thỏa mãn 100% AH/TH CC.**

Mong AH giúp tôi thêm kinh nghiệm của AH để tôi làm Lá Thư khá hơn, ít bị chê hơn.

2- Bài Đường Đi Nước Bước của Thầy Phan Đình Tăng.

Bài của Thầy chỉ có 2 trang, nhưng đọc xong tôi hoàn toàn đồng ý kiến với Thầy.

Ở trên toàn thế giới này, không có một xã hội nào hoàn hảo. Mỹ, Canada, Anh, Pháp, Úc có nhiều điểm hay, nhưng cũng có cái dở. Ở Mỹ, thị trường kinh tế rộng lớn, nếu bạn có kiến thức hay và biết quảng bá thì có rất nhiều hy vọng thành công. Ở Canada, Úc và Pháp, người dân được bảo hiểm ý tế rất tốt. Ở Úc, các cựu quân nhân VNCH được tiên hưu như quân nhân Úc. Cái mà chúng ta thích nhất là **Tự Do và Dân Chủ**. Tôi có thể chỉ trích

Tổng Thống mà không bị tù tội, khác hẳn Việt Nam hay Trung Cộng hiện nay.

Thầy nói “**Người Mỹ chịu khó để công nghiên cứu và rất tin tưởng vào kết quả nghiên cứu. Ta thì cũng ít khoái nghiên cứu mà lại hay bài bác nên việc khó đầu tiên là làm sao người ta tin mình! Người Mỹ chủ trương quảng cáo cho mình và cho việc mình làm...**”

Tất cả đại học ở Mỹ, ngân khoản nghiên cứu rất lớn do chính phủ Mỹ tài trợ hay các cựu sinh viên thành công trong nghề nghiệp bỏ hàng trăm tỷ Mỹ kim. Nhờ đó, **tất cả những phát minh hay những công trình đều được thí nghiệm trước khi thực hiện.**

Ngoài ra, trong việc bán hàng, tất cả thành công hay không cũng nhờ quảng cáo, vì thị trường quá rộng. Ngân khoản này và ngân khoản nghiên cứu cho biết công ty đó sẽ phát triển thêm hay sẽ vào ngõ cụt.

Cuối cùng Thầy nói “**Hệ thống Kiều lộ độc nhất vô nhị ở trên thế giới này có lẽ là “Interstate Highway System” ở Hiệp Chúng Quốc. Bắt đầu từ thời Eisenhower (FAHA 29-6-1956) cho đến nay gần như hoàn hảo...**”

Tôi hoàn toàn đồng ý với Thầy. Ở Mỹ, nếu họ muốn làm thì công việc gì cũng có thể thành công. Như NASA mang người lên mặt trăng, và bây giờ đi xa hơn nữa, khám phá sao Mars, và có lẽ gần đây sẽ có những chuyến nghỉ hè ngoài không gian.

Bài Thầy viết còn rất nhiều chi tiết, xin các AH đọc lại trong Lá Thư số 52. So sánh với bài của AH Tôn Thất Ngọ trong Lá Thư số 51, tôi thích bài này hơn vì sát với thực tế và thực trạng, tuy trình bày chỉ bằng nửa của AH Tôn Thất Ngọ. **Chúng**

ta, tất cả AHCC đều muốn đất nước mình có một hệ thống kiều lộ thật tốt và hợp thời.

3- Bài Đến Mỹ Trẻ của Anh Nguyễn.

AH Anh Nguyễn viết bài chỉ một trang rưỡi mà nói lên tất cả những gì mà tôi muốn nói với những người Việt đi sau và than “Đến Mỹ Trẻ”.

AH nói “...Chúng tôi khuyên anh rằng, không phải anh đến Mỹ trẻ mà phải chịu đựng khó khăn ban đầu. Những người đến Mỹ từ năm 1975 còn khổ hơn những người đến sau nhiều lần. Hồi đó, còn lạ nước, lạ cái, chưa biết gì cả, mà cũng chả có người nào đi trước hướng dẫn cho mình. Hoặc dân địa phương họ cũng chưa biết người Việt Nam như thế nào, có thể làm được việc hay không, có thể tin cậy được hay không để thuê mướn. Đi kiếm việc, cũng ngỡ ngáo, không biết mình có thể làm được hay không, có khó khăn cũng không biết hỏi ai. Những người đến sau, ít nhất cũng có người đi trước khai phá, họ thấy ông kia làm được, thì mình cũng làm được, có chi mà sợ. Mà nếu có khó khăn gì, thì hỏi han cũng dễ...”

Đúng vậy, tôi ra ở San Francisco khoảng 3 tháng. Hồi đó, tôi khao khát có việc gì làm, mà không biết hỏi ai. Tôi, anh kỹ sư nữa, và một anh lái Ấn khỏe mạnh, đi apply một job rửa chén. Họ nhận anh lái Ấn vì to con và khỏe mạnh. Sau đó, tôi sang Odessa, Texas một mình và nhờ ông bạn Mỹ ca tụng tôi quá xá, mới được cái job phụ giúp một ông kỹ sư Mỹ với giá \$4 / 1 giờ. Sau này, học xong BS về computer, tôi may mắn vào làm cho Texas State Department of Highway, và chỉ trong vòng 2 tháng, ông Trưởng Khu thấy tôi làm hay, mong muốn có thêm người Việt làm cho Highway nữa. Trong 9 năm đầu, gia đình chúng tôi không có vacation đất tiên, chỉ thỉnh thoảng chở con bằng xe nhà đi tỉnh kể cận chơi. Nhà tôi có vài năm làm 2 jobs, buổi tối tôi phải cho con ăn và dậy chúng.

AH còn nói chuyện mua nhà, học hỏi và may mắn nữa. Chúng ta là người Việt, sống ở Việt Nam lâu năm, không có chuyện vay ngân hàng mua nhà. Người Mỹ coi chuyện này là thường tình. Có job

khá, có dư tiền là đổi nhà đẹp hơn. Chúng ta mong mỗi trả hết nợ nhà, nợ xe, để thanh thân. Nên hầu hết các AHCC khi về hưu đã không còn nợ nần.

Để kết luận, AH nói “... Bào rằng đến Mỹ trẻ, tôi nghe câu than thở này từ nhiều người. Đến khi nào mới là không trẻ?...”, ngay cả những người đến Mỹ năm 1975 cũng than rằng: “Đến Mỹ 1975 trẻ quá, nếu trước kia đi du học, thì có công việc làm khá hơn nhiều.” Tôi cũng nghe một anh bạn, đi du học năm 1971 và kẹt lại luôn, than rằng, vì đến Mỹ trẻ quá, không còn trẻ nữa, để có thể nói không pha âm ngoại quốc, nên cũng gặp khó khăn trên bước đường sự nghiệp.”...

Tôi đồng ý với tác giả, “chẳng khi nào là trẻ cả.” Có những người kẹt lại Việt Nam sau năm 1975 và sang Mỹ sau đó, con cháu thành công hơn những người sang Mỹ từ năm 1975. Theo tôi nghĩ, vì con cái họ ở lại với cộng sản, chịu cơ chịu cực, nên đã biết lợi dụng cơ hội may ở Mỹ đứng và đã thành tài và kiếm tiền nhiều đáng kể.

Thành thật cảm ơn AH Anh Nguyễn đã nói lên sự thực.

4- Bài Tại Sao Thắc Mắc của một AH.

Bài chỉ 1 trang, nhưng nói lên ý nghĩa của Lá Thư AHCC từ khi lập ra đến nay, đã 43 năm rồi.

Tác giả nói “Ngay từ khi phát hành Lá Thư AHCC năm 1975, những người chủ trương đã nêu rõ mục đích rằng “Lá Thư AHCC không phải là tờ báo hay thông tin ngôn luận mà chỉ một Lá Thư, góp nhặt tin tức AHCC, tin vui, tin buồn, tin thay đổi chỗ ở, cập nhật hóa danh sách, địa chỉ để thông báo cho các AHCC được biết”....

Tác giả cũng giải thích “Cái tên “Lá Thư” tự nó đã nói lên tích cách nội bộ những người cùng một nhóm để làm sợi dây liên lạc. Lá thư là của mọi người không riêng ai. Vì vậy, mỗi người đóng góp thời giờ (như viết bài đăng vào Lá Thư, đi họp mặt định kỳ để thăm

nhau), tiền bạc để nuôi dưỡng Lá Thu và xây tình ái hữu thêm bền chặt.”...

Tôi hoàn toàn đồng ý với tác giả. Ngoài ra, bây giờ Lá Thu đã minh định mục đích chính là “Giữ Cho Còn Có Nhau”. Dầu vậy, trong hơn 100 Lá Thu, quý AH đã tìm thấy có thật nhiều bài có giá trị hơn cả những báo thị trường. Tôi mới tìm thấy và đây là lý do tôi cố gắng đọc lại và chia sẻ với các AHCC.

Kết luận, tác giả viết “... Vậy thì đừng phản đối, thắc mắc trước khi đặt mình vào người khác và tự hỏi bấy lâu nay mình đã bỏ giờ nào nghĩ đến anh em? đã viết bài, góp tiền cho Lá Thu chưa? Nếu ai cũng thắc mắc như người bên lề mà không dấn thân làm gì cả thì Lá Thu sẽ...chết và AHCC sẽ mất đi một sợi dây liên lạc cần thiết cho đời sống lưu vong hiện nay.”

5- Bài Khổ Tâm Không Ai Biết của AH Sông Đòng Nai.

Mở đầu AH cho biết “Khi đến Mỹ định cư, chúng ta đã lớn tuổi, ít ra cũng học được ở trung học một mớ Anh văn lôm bôm. Đã dùng tiếng Pháp nói “trại giọng” để diễn tả điều muốn nói. Khi đọc thì có thể đoán mò vì tiếng Anh và tiếng Pháp có nhiều chữ tương tự. Thế mà chúng ta đã khổ sở không ít trong đời sống, giao thiệp, công ăn việc làm. Cảnh sát chặn xe lại hỏi “Anh vi phạm luật lệ lưu thông?” Lại mau mắn trả lời “Yes”. Cảnh sát cho giấy phạt, thì “Thank you”. Khi bị hỏi gì cũng Yes cả...”

Đúng vậy. Trước đây, tôi làm cho Texas State of Highway, cùng một nhóm bạn Mỹ vào tiệm ăn và tôi đã kêu 1 chai bia uống. Khi uống gần hết, bồi bàn đến hỏi tôi muốn uống thêm nữa không và tôi trả lời “Yes”, thành ra phải ráng uống thêm chai nữa vì ngôn ngữ bất đồng.

AH còn cho biết “Nhưng ai có hiểu nỗi khổ của con trẻ khi đến Mỹ, Pháp không có được 1 chữ làm vốn. Tổng đại vào các lớp học, học chung với trẻ em học tiếng mẹ đẻ. Thầy giáo, cô giáo thì nói như mây trôi gió cuốn. Trẻ em tị nạn

ngồi nghe còn thua vịt nghe sấm, thầy cô dặn dò gì cũng không biết, bảo làm gì cũng không hiểu, ...”

AH nói đúng. Con cái tôi cũng vậy. Nhưng tụi trẻ học mau lắm. Chỉ một hay vài năm chúng theo kịp và còn hay hơn nữa, học hơn cả học sinh Mỹ và thường là những học sinh xuất sắc của trường. Tôi lo ngại chúng quên tiếng Việt và phong tục Việt.

AH kể thêm vài chuyện trẻ em vì ngôn ngữ bất đồng mà xảy ra những tai nạn khiến cho tâm thần em bé khủng hoảng. Cái lỗi này là cha mẹ và cô giáo đã không biết để làm tình huống càng ngày càng bi đát hơn. Theo tôi, cái lo mà chúng ta cần lo là vì sang sống ở một xứ khác, con cháu của chúng ta không hội nhập đúng, nên một số con em hơn 40 tuổi mà vẫn độc thân.

6- Bài Thơ Thủy Nông của AH Tôn Thất Thiệu.

Bài thơ dài 1 trang. Tôi không phải nhà thơ, cũng không thích thơ cho lắm. Mấy năm gần đây, đọc thơ AH Mai Thanh Toàn và Lê Phương Nguyên nên thơ tứ cũng ngấm dần vào trong tim máu. Bài thơ AH hay lắm, và dài đến 3 trang tôi xin trích một đoạn cho các bạn xem:

Kể từ Bành Tổ sinh ra,
Họ Trần nắm giữ sơn hà lạch sông:
Tai to mắt lớn ai tâm,
Phân chia hai cõi Thủy Nông, Hàng Hà.

Lớn dần trong buổi can qua,
Giao quyền huynh trưởng cho nhà Nguyễn Văn.
Anh Cừ đáng đắp chân nhân,
Khéo cười khéo nói cho cân ván bài,
Rắp ranh kế hoạch cũng tài
Đào kinh Cái Sắn, xuống đài Hậu Giang.

Gặp thời nước lớn cá ăn,
Vượt con lũ lộ, thoát vòng cầm tay.
Nước về với lúa sau này,
Hết con bĩ cực, lại dày gian nan.
Con nuôi những tương muôn vàng,
Các thầy Công Chánh xung làng Thủy Nông.

Khởi đầu anh Ngọ, Thất tông,
Tính tình nhỏ nhẹ mà lòng đảm đang;

Xiết bao hạt nội mây ngàn,
 Vui thân xông áo, nét vàng sắt son,
 Cùng anh Bùi Tiếp cùng trường,
 Bước đường hoạn lộ mùi hương vững bền.

Có chàng họ Vũ nên duyên,
 Đẹp trai cũng sẵn, bọc điều cũng sinh.
 Âm thầm đạt đến hiển vinh,
 Nói năng phải nhã, đấu tranh để ngoài
 Đảm đang mọi việc đương thời,
 Người về hải ngoại một đời danh vọng.

Nguyễn Quang Chuyên người giữ cuốn sổ vàng,

Tay bảo kiếm của một đời thịnh trị,
 Nét khắc khổ, cương lên lời chí khí,
 Giữa bạn bè không dễ mấy ai hơn.

Và đây nữa nhóm bạn bè Thủy Tính,
 Nổi huy hoàng chưa thể có xưa nay;
 Thanh Sứ bướm bay, tình thơ tình cảm
 Gặp lúc Sài Gòn bĩ vận phân tranh
 Chịu hoàn an trong khám lạnh giam hình
 Lúc mãn hạn chính là ngày trường hận.

Rồi Chú Xích lao xao, và lặn đận
 Tính hiền hòa chậm trễ bước sang ngang;
 Chơi bạn bè không một chút ghen tương,
 Nụ cười mát là chủ hòa tất cả.

Bác Đào Hiệp chính tề trong khuôn khổ,
 Giờ giấc nào là phải trúng phong phong;
 Khôn khéo ai hơn, ăn ở vuông tròn,
 Nhà lỏng lẻo và xe đi bong lảng.

Chàng Lâm Hải tha hồ thích phóng khoáng,
 Lam-rét-ta chạy khắp quê nhà:
 Từ Bộ Canh Nông qua Cửu Long Giang,
 Chí thì lớn mà cha hề khai thác.

Đình Hữu Chí tha hồ ai bàn bạc,
 Nhựa là ta thông thả bước theo dân
 Chuỗi ngày qua, tài tử, giai nhân

Thân bao quảng và nằm gai nếm mật.

Nguyễn Minh Trí, ông phật lành hiền đất,
 Sớm giang hồ sang cõi dân Phi
 Mộng tung hoành song chẳng dám làm chi,
 Nhiều tư tưởng xem ra nhiều rắc rối.

Người đạo tràng từ Ai Lao dẫn tới,
 Thiện là ta Phật giáo cũng là ta,
 Thầy ở đâu là có Hải dâng hoa
 Thân bao quảng phù du và nhọc nhằn.

.....

AH đã mô tả sở Thủy Nông trong bài thật hay.
 Mong các AH Thủy Nông đọc lại để nhớ thời oanh
 liệt và tài thơ của tác giả.

7- Sinh Hoat AHCC

Trong Lá Thư này tôi thấy có 6 cuộc họp mặt AHCC trên toàn thế giới. Lá Thư số 109 có 2 cuộc họp ở Canada, 2 cuộc họp ở Texas, 2 cuộc họp kỷ niệm 50 năm ra trường của K6KSCC và 1 cuộc họp hội ngộ AH Thân và Nho khi sang Mỹ. Xin quý AH khắp bốn phương ráng mỗi năm họp mặt ít nhất 2 lần, Xuân Thu nhị kỳ, và gửi về cho Lá Thư. Đó chính là ý nghĩa của Lá Thư. Chắc tất cả AHCC sẽ vui mừng khi nhận được Lá Thư với nhiều cuộc họp mặt và nhìn lại những hình các AH khi xưa vẫn còn tráng kiện.

Kính chúc quý Thầy Cô, quý Ái Hữu Tiên Bối,
 cùng quý Ái Hữu Thân Hữu Công Chánh năm
 mới Canh Tý Mạnh Khỏe, May Mắn và
 Hạnh Phúc

Trọn hiếu, vẹn tình – Xuân bất tận
 Chu ân, toàn phúc – Tết vô song